

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

13 травня 2021 року

Харків 2021

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Жерновникова О. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри математики, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Божко О. О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, член ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Макітренко К. О. – здобувач першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 13 трав. 2021 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред) та ін.]. – Харків, 2021. – 177 с.

У збірнику відображено тези Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

На мою думку, недопустимо обмежуватися боротьбою з академічною нечесністю лише в окремих її проявах, бо це призводить лише до тимчасових гучних кампаній. Доцільною є розбудова загальнодержавної системи збирання статистичних даних щодо виявлених випадків академічної нечесності в університетах та оприлюднення на їх основі щорічних звітів.

Відповідно й локальний рівень потребує змін. Зокрема, розроблення й імплементація вищими навчальними закладами спеціальних інституційних заходів у межах політики запобігання плагіату та боротьби з ним. Це можуть бути кодекси честі студентів, етичні кодекси викладачів, положення про запобігання плагіату і списуванню тощо.

Безумовно, академічна доброчесність не виникає з повітря. За цими проявами криються корупційні дії. Тому до поки людина, яка керується нормами академічної доброчесності й має належну професійну підготовку, не буде впевнена в тому, що вона завжди знайде можливість для своєї повноцінної реалізації у вищій школі, а не буде залежати від волі тих, для кого вища школа є лише бізнес-проект, будь-які кампанії проти академічної нечесності будуть марними.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради (УРСП). 1991. № 1060-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Маслова Н.Г. Академічна свобода та академічна відповідальність. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право». 2017. Випуск 43. Том 1. С. 72–76.
4. Тицька Я. О. Академічна доброчесність як елемент системи забезпечення якості освіти. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : Юриспруденція. 2018. Вип. 34

ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Н.М. Яригіна

здобувач третього рівня вищої освіти

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків

Формування свідомого дотримання академічної доброчесності серед всіх учасників освітнього процесу є одним з найважливіших чинників розвитку науки та показником якості освіти. З приєднанням України до Болонського процесу та з формуванням єдиного освітнього простору, питання дотримання академічної доброчесності набуває все більшої актуальності. Проблема академічної недоброчесності привернула увагу великої кількості дослідників. У роботі О.В. Чумак висвітлюється теоретичні положення академічної доброчесності в освітній сфері та прояви її змісту у закладах вищої освіти. Також, І. Варавою були проаналізовані можливі причини порушень академічної

добročесності серед студентів та представлені методи і заходи запобігання академічного шахрайства. Є. Недогібенко розкриває виникнення поняття самоплагіату та дубліката публікацій, визначає їх ознаки та висвітлює їх значення в наукових публікаціях.

Перші прояви академічної не доброчесності можна віднести к першим створеним тестам на державну службу в Китайській імперії в період правління династії Хань (206 до н. є.– 220 н. є.). Люди, які вдавались до шахрайства та були виявленні в ньому, були покарані. Їм заборонялось продовжувати іспит, та проходити його наступного разу [2]. В середньовіччі, прояви академічної не доброчесності можна віднести до повсякденного життя. Багаторазово переписувались трактати, релігійні книжки, колективні роботи або інші матеріали без посилання на першоджерело. Що на сьогоднішній день є серйозним порушення академічної доброчесності. Наступним періодом розвитку академічної доброчесності прийнято вважати довоєнний період (1760 – 1860) в США. В Академічному середовищі знання студентів часто перевірялись тестуванням, за результатами якого, відбувалось ранжування студентів, найкращі з них отримували стипендії, звання або інші привілеї. Цей тиск необхідності отримувати лише найвищий бал, ймовірно, створював середу, в якій студенти вдавались до академічної не доброчесності. Засобом запобігання був створений кодекс честі однолітків, яка змушувала студентів стежити за поведінкою інших студентів. Наступний період формування академічної доброчесності в США виокремлюється період дослідницького університету (1860-1945). Він характеризується прийняттям актів Моррілла, збільшенням кількості студентів та розподілом викладачів на академічні кафедри. В цей період зростала важливість вищої освіти, а екзаменаційне тестування стало нормою. Студенти могли легко отримати попередню копію іспитів у інших студентів. Тож, філософія честі однолітків була замінена кодексом честі, заснованим на філософії закладу. Наприкінці цього періоду викладачі додатково застосовували такі міри, як розсаджування студентів на відстані під час іспитів та заборона зайвих предметів на партах. Далі виділяють період масової освіти (1945 – 1975 р.), який характеризується значним розширенням кола студентів, до складу якого почали входити люди різного віку, раси, статті та соціально – економічного положення. Через такий стрімкий приріст студентів, різного етнічного, географічного та соціального положення, ідеологія та освітні цінності професорів стали дуже відрізнятися від студентського сприйняття. Та, як наслідок, відбувся значне збільшення проявів академічної недоброчесності. Це змусило заклади вищої освіти шукати методи та засоби боротьби з проявами академічної недоброчесності, адже якість вищої освіти та ефективність кодексу честі були під сумнівом громадськості. Саме в цей період вперше були використані такі поняття як «академічна доброчесність» та «академічна не доброчесність», маючи на увазі обман, фальсифікацію, плагіат та шахрайство. Університети почали активно розробляти кодекси честі, якими керується кожна діяльність учасників освітнього процесу. Відокремили академічно доброчесну поведінку студентів та викладачів, що дало змогу зосередити дослідників на проблемі академічної

недоброочесності. Студентське шахрайство вважалось центральною проблемою, але знайти універсальну політику академічної доброочесності, яка б підходила до потреб всіх університетів було неможливо. Пізніше навчальні заклади розпочали адаптування різних підходів для боротьби з проявами академічної не доброочесності. Період сучасного університету з 1975 р. і до теперішнього часу характерний комерціалізацією вищої освіти та посиленням конкуренції за фінансування та зарахування студентів [3]. Заклади вищої освіти стали приділяти особливу увагу проблемі академічної недоброочесності та все частіше полем дослідження багатьох науковців ставала саме ця проблема. Пізніше академічна доброочесність була закріплена на правовому рівні, регламентуючи етичну поведінку всіх учасників освітнього процесу. В Україні на законодавчому рівні вперше було закріплено поняття академічної доброочесності в Законі України від 05.09.2017 «Про освіту» [1].

На сьогоднішній день, зі стрімким розвитком технологій та науки, з відкритим доступом до інформації та зі швидким її обміном, головним в сфері академічної доброочесності є формування морально – етичної поведінки в академічному середовищі. Саме тому необхідно звернути увагу на рівень обізнаності щодо академічної доброочесності серед молоді. Дотримання етичної поведінки в науковому середовищі сприятиме творчому розвитку та підвищить конкурентоспроможність фахівців на міжнародному рівні. Академічна доброочесність – це шлях до нових винаходів, ідей та до підвищення якості освіти.

Список використаних джерел

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.
2. McMullen D. The Chinese examination system in dynastic China: Did it select the brightest and best. *Sunway Academic Journal*. 2011. № 8. Р. 1-11.
3. Walton, C. L. T. An investigation of academic dishonesty among undergraduates at Kansas State University : PhD Thesis. Kansas State University, 2010

СЕКЦІЯ 5 Роль молодого вченого в становленні корпоративної культури наукової спільноти

МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ КАР'ЄРИ МОЛОДОГО ДОСЛІДНИКА

Н.А Багнюк

здобувач вищої освіти

Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Т.Шевченка
м. Кременець

Важливою передумовою розвитку будь-якого суспільства є його науковий поступ. Залучення молоді до дослідницької діяльності сприятиме формуванню у неї ключових компетентностей, які необхідні для майбутніх професійних здобутків. Завдяки праці в області науки студенти розвиваються

Шейко К. В.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК СТРУКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЯКІСНОЇ
ВИЩОЇ ОСВІТИ 161

Яригіна Н.М.

ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ 163

СЕКЦІЯ 5 Роль молодого вченого в становленні корпоративної культури
наукової спільноти..... 165

Багнюк Н.А.

МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ КАР'ЄРИ МОЛОДОГО ДОСЛІДНИКА 165

Завулічна І. І.

БЛАГОДІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ ЯК
РЕГЕНЕРАЦІЯ СУЧАСНОСТІ 167

Чистяк Д. О.

РАННІЙ ФІЛОЛОГІЧНИЙ ДОРОБОК ІВАНА ФРАНКА ЯК ДЖЕРЕЛО
ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ 169